

ZAKON O RAČUNOVODSTVU: Ministarstvo finansija objavilo Mišljenje po kojem pravno lice odnosno preduzetnik, koji nije upisan u Registar pružalaca računovodstvenih usluga, može pružiti uslugu obračuna zarada i ostalih prihoda fizičkih lica

Zakon o računovodstvu

Član 16

Pravno lice ili preduzetnik, koji nije upisan u Registar pružalaca računovodstvenih usluga, može obavljati poslove obračuna zarada zaposlenih i ostalih obračuna isplata prihoda fizičkih lica, ali ne može da vodi poslovne knjige i/ili sastavlja finansijske izveštaje pravnim licima, odnosno preduzetnicima. S tim u vezi, obračuni zarada zaposlenih i ostalih obračuna isplata prihoda fizičkih lica, predstavljaju računovodstvene isprave, na osnovu kojih se podaci unose u poslovne knjige, i njihova izrada ne obuhvata vođenje poslovnih knjiga i sastavljanje finansijskih izveštaja

„Zakonom o računovodstvu („Sl. glasnik RS“, br. 73/2019 i 44/2021 – dr. zakon – dalje: Zakon), uređuju se obveznici primene ovog zakona, razvrstavanje pravnih lica i preduzetnika, organizacija računovodstva, računovodstvene isprave i vrste poslovnih knjiga, uslovi i način vođenja poslovnih knjiga, Registar pružalaca računovodstvenih usluga, priznavanje i vrednovanje pozicija u finansijskim izveštajima, sastavljanje, dostavljanje i javno objavljivanje finansijskih izveštaja, godišnjeg izveštaja o poslovanju, izveštaja o korporativnom upravljanju, izveštaji o plaćanjima autoritetima vlasti i nefinansijsko izveštavanje, Registar finansijskih

izveštaja, Nacionalna komisija za računovodstvo i nadzor nad sprovođenjem odredbi ovog zakona.

Da li pravno lice, odnosno preduzetnik može poveriti pravnom licu ili preduzetniku, koji nije upisan u Registar pružalaca računovodstvenih usluga, obavljanje poslova obračuna zarada zaposlenih i ostalih obračuna isplata prihoda fizičkih lica (npr. obračuni prihoda od zakupa nepokretnosti fizičkih lica, obračuni ličnih zarada preduzetnika), odnosno da li se poslovi obračuna zarada zaposlenih i ostalih obračuna isplata prihoda fizičkih lica smatraju poslovima vođenja poslovnih knjiga?

Imajući u vidu sadržinu dostavljenog zahteva, iz nadležnosti propisa o računovodstvu, obaveštavamo Vas o sledećem:

Odredbama člana 12. stav 1. Zakona propisano je da poslovne knjige predstavljaju jednoobrazne evidencije o stanju i promenama na imovini, obavezama i kapitalu, prihodima i rashodima i vanbilansnoj imovini i vanbilansnim obavezama pravnih lica i preduzetnika. Poslovne knjige su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige.

Dnevnik i glavna knjiga vode se po sistemu dvojnog knjigovodstva.

Dnevnik je poslovna knjiga koja predstavlja hronološku evidenciju nastalih poslovnih promena.

Dnevnik može da se vodi kao jedinstvena poslovna knjiga ili kao više poslovnih knjiga namenjenih za poslovne promene određenih bilansnih ili vanbilansnih stavki.

Glavna knjiga je potpuni skup računa, koji su u ravnoteži, za sistematsko obuhvatanje stanja i promena na imovini, obavezama, kapitalu, prihodima i rashodima i koja je osnova za sastavljanje finansijskih izveštaja. Glavna knjiga se sastoji iz dva odvojena dela, i to: bilansne evidencije i vanbilansne evidencije.

Glavna knjiga treba da sadrži račune utvrđene kontnim okvirom, u skladu sa potrebama pravnog lica, odnosno preduzetnika.

Pomoćne knjige su analitičke evidencije i druge pomoćne knjige (dnevnik blagajne i druge pomoćne knjige). Pravna lica, odnosno preduzetnici mogu analitičke evidencije da vode odvojeno za različite vrste sredstava i obaveza: nematerijalnu imovinu, nekretnine, postrojenja i opremu, investicione nekretnine, dugoročne

finansijske plasmane, zalihe, potraživanja, obaveze iz poslovanja, obaveze po kreditima i druge stavke koje se odnose na bilansne pozicije.

Pomoćne knjige koje se odnose na imovinu u materijalnom obliku iskazuju se u količinama i novčanim iznosima.

Odredbama člana 13. Zakona propisano je sledeće:

U poslovne knjige podaci se unose na osnovu računovodstvenih isprava.

Poslovne knjige vode se u skladu sa načelom nepromenljivog zapisa o nastaloj poslovnoj promeni.

Poslovne knjige vode se na način koji treba da omogući kontrolu ulaznih podataka, ispravnosti unetih podataka, čuvanje podataka, mogućnost korišćenja podataka, mogućnost uvida u promet i stanja na računima glavne knjige i pomoćnih knjiga, odnosno transakcije, kao i uvid u hronologiju obavljenog unosa poslovnih promena (datum knjiženja).

Poslovne knjige vode se za poslovnu godinu koja je jednaka kalendarskoj, osim u slučaju kada se poslovne knjige vode za poslovnu godinu koja je različita od kalendarske u skladu sa ovim zakonom.

Izuzetno od stava 4. ovog člana, poslovna godina može biti kraća od 12 uzastopnih kalendarskih meseci, u slučaju osnivanja pravnog lica, odnosno preduzetnika, statusne promene, likvidacije, stečaja, početka primene poslovne godine različite od kalendarske i u drugim slučajevima u skladu sa zakonom.

Poslovne knjige mogu da se vode u slobodnim listovima, povezane ili prenete na neki od elektronskih ili magnetnih medija, tako da, po potrebi, mogu da se odštampaju ili prikažu na ekranu.

Otvaranje poslovnih knjiga vrši se na početku poslovne godine na osnovu zaključnog bilansa stanja prethodne godine.

Novoosnovana pravna lica i preduzetnici otvaraju poslovne knjige na osnovu bilansa osnivanja koji se sastavlja na osnovu popisa imovine i obaveza, sa stanjem na dan upisa u registar kod Agencije, odnosno kod drugog nadležnog organa.

Odredbom člana 16. stav 1. Zakona propisano je da vođenje poslovnih knjiga i

sastavljanje finansijskih izveštaja pravno lice, odnosno preduzetnik može poveriti ugovorom u skladu sa zakonom, pravnom licu ili preduzetniku, koji je upisan u Registar pružalaca računovodstvenih usluga.

Imajući u vidu sve navedeno, prema našem mišljenju obračuni zarada zaposlenih i ostalih obračuna isplata prihoda fizičkih lica (npr. obračuni prihoda od zakupa nepokretnosti fizičkih lica, obračuni ličnih zarada preduzetnika) predstavljaju računovodstvene isprave (na osnovu kojih se podaci unose u poslovne knjige), i njihova izrada ne obuhvata vođenje poslovnih knjiga i sastavljanje finansijskih izveštaja. Samim tim, smatramo da pravno lice ili preduzetnik, koji nije upisan u Registar pružalaca računovodstvenih usluga, može obavljati poslove obračuna zarada zaposlenih i ostalih obračuna isplata prihoda fizičkih lica, ali ne može da vodi poslovne knjige i/ili sastavlja finansijske izveštaje pravnim licima, odnosno preduzetnicima.“

(Mišljenje Ministarstva finansija, br. 011-00-00767/2022-16 od 5.9.2022. godine)

Izvor: Redakcija Paragraf Lex, 12.09.2022.